

تحصیل دلیل در آیین دادرسی کیفری ۱۳۹۲

تالیف:

حسنا یاری

(دانش آموخته کارشناسی ارشد، گرایش حقوق جزا و جرم شناسی دانشگاه آزاد واحد کرمانشاه)

تمامی حقوق مادی و معنوی این اثر برای دانشگاه آزاد اسلامی واحد کرمانشاه محفوظ است

انتشارات قانون یار

۱۳۹۵

سرشناسه	: یاری، حسنا، ۱۳۶۷ -
عنوان قراردادی	: ایران. قوانین و احکام Iran. Laws, etc
عنوان و نام پدیدآور	: تحصیل دلیل در آیین دادرسی کیفری ۱۳۹۲ / تألیف حسنا یاری.
مشخصات نشر	: تهران: انتشارات قانون یار، ۱۳۹۵.
مشخصات ظاهری	: ۱۲۰ ص.
شابک	: ۹۷۸-۶۰۰-۸۰۷۷-۵۵-۸
وضعیت فهرست نویسی	: فیبا
موضوع	: آیین دادرسی جزایی -- ایران
موضوع	: Criminal procedure -- Iran
موضوع	: آیین دادرسی -- ایران -- تفسیر و استنباط
موضوع	: Procedure (Law) -- Iran-- Interpretation and construction
رده بندی کسره	: ۱۳۹۵ ی ۳/۴۶۱۰/۳ KMH
رده بندی دیویی	: ۳۴۵/۵۵۰۵
شماره کتابشناسی ملی	: ۲۵۶۰۱۵

انتشارات قانونی یار

تحصیل دلیل در آیین دادرسی کیفری ۱۳۹۲

تألیف: حسنا یاری

ناشر: قانون یار

ناظر فنی: محسن فاخری

نوبت چاپ: اول - ۱۳۹۵

شمارگان: ۱۱۰۰ جلد

قیمت: ۱۵۰۰۰ تومان

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۸۰۷۷-۵۵-۸

کتاب حاضر حاصل پایان نامه دانشجویی با عنوان تحصیل دلیل در آیین دادرسی کیفری ۱۳۹۲، در سال ۱۳۹۴-۱۳۹۵ است و کلیه حقوق مادی و معنوی آن متعلق به دانشگاه آزاد اسلامی واحد کرمانشاه می باشد

فهرست مطالب

۹.....	مقدمه
۱۱.....	فصل اول
۱۱.....	کلیات
۱۳.....	مبحث نخست: مفهوم شناسی
۱۳.....	گفتار سوم: دلیل کیفری
۱۷.....	گفتار چهارم: محتوای دلیل کیفری
۱۹.....	فصل دوم
۱۹.....	بررسی اصل مشروعیت تحویل دلیل در قانون آیین دادرسی کیفری
۲۱.....	مبحث نخست: نظام «تسليم» آزادانه دلیل» در تقابل با اصل «مشروعیت تحصیل دلیل»
۲۲.....	گفتار دوم: محدودیت هار نوین عمل تحصیل آزادانه دلیل
۲۳.....	گفتار نخست: صیانت از حقوق فردی و کرامت انسانی
۳۰.....	مبحث سوم: آثار عدم رعایت اصل مشروعیت تحویل دلیل
۳۱.....	گفتار نخست: بطلان و سلب اعتبار از ادله ناشروع
۳۲.....	گفتار دوم: حدود مجازات مرتکبین اعمال نامشروع در تحویل دلیل
۳۴.....	مبحث چهارم: تحقیق از متهم، شهود و مطلعان در قانون آیین دادرسی
۳۴.....	گفتار نخست: شروع به تحقیق
۳۵.....	گفتار دوم: داشتن وکیل مدافع
۳۵.....	گفتار سوم: حق دسترسی به اوراق پرونده
۳۶.....	گفتار چهارم: حق سکوت متهم
۳۶.....	گفتار پنجم: غیر علنی بودن تحقیقات مقدماتی
۳۷.....	گفتار ششم: نحوه تحقیق از متهم
۳۸.....	گفتار هفتم: احضار و تحقیق از شهود و مطلعان
۴۱.....	مبحث پنجم: حفظ حقوق و رسیدگی به متهم در قانون آیین دادرسی کیفری جدید

- مبحث ششم: آثار تفهیم اتهام در قانون آیین دادرسی کیفری جدید ۴۶
- گفتار نخست: تفهیم اتهام ۴۶
- گفتار دوم: ضمانت اجرای تخلف از مقررات ناظر بر بازجویی ۴۷

فصل سوم ۵۱

تضمین دادرسی منصفانه و وظایف و اختیارات بازپرس در پرتو تحصیل دلیل در قانون آیین

- دادرسی کیفری جدید ۵۱
- گفتار دوم: معیاری متفاوت در عملکرد اشخاص عادی - عدول از اصل ۵۳
- مبحث دوم: تضمین دادرسی منصفانه در پرتو اصل ۵۳
- گفتار نخست: تحصیل منصفانه دلیل ۵۴
- گفتار دوم: ارائه منصفانه دلیل ۵۵
- مبحث سوم: اختیارات بازپرس و دود آن در قانون جدید آیین دادرسی کیفری ۵۷
- گفتار نخست: تحقیقات مقدماتی ۵۷
- گفتار دوم: اصول حاکم بر تحقیقات مقدماتی ۵۹

مبحث چهارم: تکالیف بازپرس در کشف حقایق و تحصیل دلیل در قانون آیین دادرسی

- کیفری جدید ۶۱
- گفتار نخست: تکالیف بازپرس در جرایم منافی عفت ۶۱
- گفتار دوم: قرار توقف تحقیقات ۶۲
- گفتار سوم: کشف جرم دیگر در حین رسیدگی ۶۳
- گفتار چهارم: صدور قرار تامین خواسته ۶۴
- گفتار پنجم: موارد رفع قرار تامین خواسته ۶۵
- گفتار ششم: دستور موقت ۶۵
- گفتار هفتم: سایر تکالیف بازپرس ۶۶
- مبحث پنجم: صلاحیت بازپرس ۶۷
- گفتار نخست: شروع به تحقیق ۶۷

۶۸	گفتار دوم: نیابت قضایی
۷۰	گفتار سوم: تحقیقات بازپرس در خارج از حوزه قضایی
۷۰	مبحث ششم: معاینه محل، تحقیق محلی، بازرسی و کارشناسی در قانون جدید آیین دادرسی کیفری
۷۱	گفتار نخست: معاینه محل، تحقیق محلی
۷۴	گفتار دوم: تفتیش یا بازرسی
۸۱	مبحث هفتم: رسیدگی به ادله اثبات در قانون جدید آیین دادرسی کیفری
۸۲	گفتار نخست: اقرار
۸۲	گفتار دوم: شهادت
۸۵	گفتار سوم: و حدت جرم و تعدد متهمان
۸۶	گفتار چهارم: تعیین متهم
۸۶	گفتار پنجم: جنون متهم
۸۷	گفتار ششم: اخذ آخرین دفاع
۸۷	گفتار هفتم: سایر موارد
۸۸	مبحث هشتم: علم قاضی در کشف حقایق و تحصیل دلیل
۹۲	مبحث نهم: دیدگاه فقها در ارتباط با تحصیل دلیل و علم قاضی
۹۷	گفتار نخست: ادله عدم جواز حکم به علم شخصی
۹۹	گفتار دوم: اقناع وجدانی و مفاهیم آن
۱۰۰	گفتار سوم: مصادیق جرح شهود در فقه امامیه
۱۰۹	منابع و مأخذ
۱۱۱	الف- کتابها
۱۱۷	ب- مقاله ها و پایان نامه ها

مقدمه

مرکز ثقل دعاوی، دلیل است. جایگاه و اهمیت ادله در دعاوی به ویژه در دعاوی کیفری غیر قابل اغماض و تسامح است. دلیل به عنوان «اثبات وجود علمی در شیوه‌های پذیرفته شده توسط قانون» و انتساب آن به شخص «تحت بررسی» در امور کیفری، کاشف حقیقت است و این کشف حقیقت فقط در خدمت تأمین منافع خصوصی افراد زیان دیده نیست و به این قلمرو محدود نمی‌شود. از آنجا که ارتکاب جرایم موجبات اختلال در نظم جامعه و امنیت عمومی را فراهم می‌کند، لذا کشف حقیقت، حمایت از منافع و مصالح عمومی و اجتماعی را نیز لحاظ می‌کند. ادله به عنوان وسایلی که قانوناً بتوانند وجود یا عدم وجود یک واقعه و صحت و سقم یک موضوع را تأیید کنند، از مهمترین مسائل آیین دادرسی کیفری است. بسیاری از بزرگان حقوق کیفری بحث دلیل را به عنوان یکی از اجزای پایه ای و اساسی دادرسی کیفری معرفی می‌کنند چرا که در صورت فقدان دلیل، قاضی مکلف به صدور حکم برائت است بدین خاطر است که قانون‌گذار و قاضی مکلف به مصالح و منافع مختلف از قبیل حمایت از بی گناه، احترام به حیثیت و شرافت انسانی و حمایت از نظم عمومی جامعه رابطه صلح آمیزی را برقرار نمایند. اثبات امری در مراجع قضایی به معنای نمایاندن آن به کمک دلیل است؛ بنابراین امری که ادعا شده اما اثبات نگردد، در حقوق مانند امری است که در واقع وجود ندارد. اهمیت «اثبات» تا آنجاست که گفته اند: «عدم اثبات من و بود حق به یک معناست». در امور حقوقی ادله اثبات دعوا محدود و از سوی قانون‌گذار احصا شده است. پذیرش این روش در امور کیفری، مبارزه موثر علیه بزهکاری و اجرای عدالت را با مشکلاتی راجع می‌سازد. چنین است که در دعاوی کیفری اصل «تحصیل آزادانه دلیل» پذیرفته شده است، اصل که علاوه بر جامعه، متهم نیز از آن بهره مند می‌گردد.

اگرچه در حقوق کیفری هیچ نوع دلیلی تحمیل نمی‌گردد ولی ادله‌ای انتخابی باید بر طبق قانون تحصیل شده باشد. انواع ادله توسط دو اصل مشابه ولی ظاهراً متعارض، یعنی اصل آزادی در تحصیل ادله و اصل مشروعیت تحصیل ادله، تحت تاثیر قرار می‌گیرند. هدف این اصل اخیر، ایجاد ممنوعیت در استفاده از روش‌های متقلبانه و مکر و حیل در تحصیل ادله

است. اصل مشروعیت تحصیل ادله به این معناست که تحصیل، ارائه و ارزیابی ادله کیفری باید منطبق با قانون باشد و عناصر ادله باید از روشی مشروع و قانونی تحصیل شوند، یعنی اینکه بررسی شود که هرگونه دلیلی که در فرایند تحقیق مورد استفاده قرار می گیرد، مشروع و صادقانه است یا خیر. رویه قضایی برای تضمین مشروعیت در تحصیل ادله، بر رعایت دو معیار تاکید می نماید: صیانت از حقوق فردی و رعایت شان و مقام دادگستری.

www.ketab.ir